

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Fen Edebiyat Fakültesi
Tarih Bölümü
2019 / 2020 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı
TAR113 Eskiçağ Tarihi Dersi Ara Sınav (Vize) Sınavı

16/11/2019

Öğrencinin		Aldığı Puan	
Adı ve Soyadı	CEVAP ANAHTARI		
Numarası		İmzası	

❖ Sınav süresi 50 dakikadır.
❖ Birinci soru 40 puan, ikinci soru 40 puan, üçüncü soruda yer alan her bir terim 5 puan olmak üzere, genel toplam 100 puandır.

Dr. Öğr. Üyesi Okay PEKŞEN
Başarılar Dilerim...

SORULAR

1. Neolitik Çağ hakkında genel olarak bilgi veriniz
2. Son Kalkolitik ve İlk Tunç Çağları'nda görülen hayvancılık faaliyetleri hakkında bilgiler veriniz.
3. "Epipaleolitik, Akeramik Neolitik, Hoker Yöntemi, Bulla" terimlerinin açıklamalarını yapınız.

CEVAPLAR

Cevap 1

- İnsanların bir milyon yılı aşkın bir süre avcı-toplayıcı ve göçebe yaşamından sonra tarım yapmaya, hayvan evcilleştirmeye ve sabit köyler kurmaya başladığı Neolitik Çağ değişik aşamalardan geçerek yaklaşık olarak 6 bin yıl gibi uzun bir zaman sürmüştür. Neolitik Devrim her yerde aynı zamanda ve aynı şekilde olmamıştır. Epi-paleolitik topluluklar Doğu Akdeniz, Kuzey Suriye ve Kuzey Mezopotamya, Güney Doğu Anadolu ile Doğu Anadolu'nun güney kısımlarında MÖ 11 bin yıllarından itibaren bu yeni yaşam biçimini geliştirmeye başlamış olsalar da yeni yaşam biçiminin son şeklini alması MÖ 6 bin yıllarında gerçekleşmiştir. Bu süreç zarfında Orta Anadolu'da da farklı özellikler taşıyan benzer bir sürecin yaşandığı anlaşılır. Orta ve Güneydoğu Anadolu'da bu gelişmeler yaşanırken dünyanın başka yerlerinde olduğu gibi Batı ve Kuzey Anadolu'da halen Mezolitik Çağ kültürlerinin süregeldiği, farklı kültürel oluşumların çağdaş olarak varlıklarını sürdürdüğü unutulmamalıdır. Bu dönem Çanak Çömlekli Neolitik Dönem ve Çanak Çömleksiz Neolitik Dönem olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. **Çanak Çömleksiz Neolitik Dönem:** Çanak Çömleksiz Neolitik Çağ MÖ 10 bin yılı ile 7 bin yılı arasındaki yaklaşık 3 bin yıllık zaman dilimini kapsamaktadır. Bu sürecin Anadolu'da en iyi ve sürekli izlendiği kazı yeri Çayönü yerleşmesidir. Bu dönem de kendi içerisinde Çanak Çömleksiz Neolitik A ve Çanak Çömleksiz Neolitik B olmak üzere ikiye ayrılır. Çanak Çömleksiz Neolitik Çağ'ın başından bitimine kadar Anadolu'nun Güneydoğu kesimlerinin Filistin'e kadar uzanan Doğu Akdeniz Bölgesi ile yakın bir iletişim içinde olduğu, aralarında bazı bölgesel farklar olsa da ortak bir gelişme sürecini izlediği görülür. Bu dönem Çanak Çömleksiz Neolitik A ve Çanak Çömleksiz Neolitik B olarak iki önemli aşamayı içerir. MÖ 8 bin yıllarına kadar süren ilk aşama, bölgedeki nüfusun artmaya başladığı, yerleşmelerin sayısının giderek çoğaldığı ve yeni sistemin oturmaya başladığı bir dönemdir. Bu dönemin başlarında mimari yuvarlak kulübelere oluşur. Birbirine yakın olarak serpiştirilmiş kulübelerin üst yapıları dal, kamış gibi malzemenin örülmesi ve üzerinin çamurla sıvanması ile oluşur. İlk başlarda barınak olarak tanımlayabileceğimiz bu yapılar, dönemin sonuna doğru gerçek anlamda konuta dönüşür ve yalnızca yatılıp kalkılan, barınılan bir yer olmaktan çıkıp günlük yaşamla ilgili diğer işlevleri de yüklenir. **Ölü Gömme:** Mimarideki gelişmelere benzer olarak ölü gömme adetlerinde de önemli yenilikler vardır. Ölüler genellikle ev tabanlarının altına *hoker* pozisyonunda gömülmüştür. Ölülerin yanlarına aşı boyası ve üzerinde et olan bir kemik parçası mezar hediyesi olarak bırakılmıştır. Ancak bu dönemde bazı ölülerin başka yerde etleri çürüyünceye kadar bekletildiği ve daha sonra kemiklerin toplanarak dizildiği, bazılarının kafa taslarının iskeletin diğer kısımlarından ayrı olarak özel bir konumda,

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Fen Edebiyat Fakültesi
Tarih Bölümü
2019 / 2020 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı
TAR113 Eskiçağ Tarihi Dersi Ara Sınav (Vize) Sınavı

16/11/2019

Öğrencinin		Aldığı Puan	
Adı ve Soyadı	CEVAP ANAHTARI		
Numarası		İmzası	

❖ Sınav süresi 50 dakikadır.
❖ Birinci soru 40 puan, ikinci soru 40 puan, üçüncü soruda yer alan her bir terim 5 puan olmak üzere, genel toplam 100 puandır.

Dr. Öğr. Üyesi Okay PEKŞEN
Başarılar Dilerim...

bazen toplu olarak gömüldüğü görülür. Ölü gömme adetlerindeki değişim, ruhani sınıfın giderek daha karmaşık törenleri düzenlemeye başladığını gösterir. Neolitik Çağ'ın başlangıcına kadar aletlerin yapımı için çakmaktaşı, obsidiyen gibi yongalanabilir maddeleri arayan insan, bu dönemle birlikte doğaya farklı bir gözle bakmaya başlar. Neolitik insan hemen hemen her türlü taşı, gözüne değişik gelen maddeyi işine yarayıp yaramayacağını anlamak için dener. Yongalanarak biçimlendirilen aletlerin yerini sürterek, aşındırarak biçimlendirilen aletler alır ve bu tekniğe uygun hemen her tür başkalaşım (metamorfik), katılaşım kayaçları bu amaçla değerlendirilir. Bu dönemle birlikte taşların yalnızca kullanım kenarları değil, tüm yüzeyleri de sürtülerek düzeltilir, parlatılır. En yaygın alet türlerinin başında yassı baltalar gelir. Bunların dışında boncuk, gerdanlık, bilezik, kakma gibi taştan sürtülerek yapılan nesnelere de hızlı bir gelişme izlenir. Sürtme taştan yapılan en ilginç buluntuların arasında taş kaplar ve heykeller gelir. Kullanımdan çok statü eşyası olduğu anlaşılan taş kapların bazılarının kenarı neredeyse yumurta kabuğu inceliğine kadar işlenmiş, bazılarının yapımı için canlı renk damarları olan mermerler seçilmiş, birçoğunun üzerine de bezekler yapılmıştır. **Beslenme:** Her ne kadar Neolitik Çağ çiftçilik, besin üretimi ile özdeşleşmiş ise de, bu yeni ekonomik modelin yerleşmesi oldukça uzun sürmüştür. Bu dönem boyunca «Neolitik Paket» olarak tanımlanan buğday, arpa, çavdar, darı, fiğ gibi tahıllar mercimek ve baklagiller ile koyun, keçi, sığır, domuz gibi hayvanlar yaşama girmeye başlamış, ancak avcılık ve besin toplayıcılığı uzun bir süre daha önemini sürdürmüştür. Son veriler, köpek dışında ilk evcilleşen hayvanın domuz olduğunu belirtir. Tarım yapılan tarlaların bulunmadığı ilk Neolitik yerleşmelerde yerleşik köylere besin bulmak için yavaş yavaş yabani domuzların «gönüllü çöpçülük» görevini üstlenmesi, hazır besin stoğu oluşturması gibi avantajları nedeniyle teşvik edildiği düşünülmektedir. Av hayvanları içerisinde ceylanın önemli bir yer tuttuğu görülür. Bunun yanı sıra yaban koyunu, yaban sığırtı, dağbizonu gibi büyükbaş hayvanlar ile tavşan, tilki, kunduz gibi küçük hayvanlar da yoğun olarak avlananlar arasındadır. Beslenmeye yeni giren tarım ürünleri ve özellikle tahıllar önceleri olmayan yeni bir kavramı, besin hazırlanması sürecini ortaya çıkartacaktır. Bu dönemde ilk kez tahılların ezilerek un haline getirilmesi işini yapan ve günümüzdeki değirmenlerin öncüsü sayabileceğimiz bazalt öğütme taşlarını, havanları, dibekleri görmekteyiz. Yine aynı dönemde tahıl biçmek için kullanıldığı anlaşılan boynuz bir sapa yerleştirilen çakmaktaşı orak bıçakları ortaya çıkar. **Çanak Çömlekli Neolitik Dönem:** MÖ 7 bin yıllarından itibaren yaşama yeni bir buluntu türünün, kap kazağın insan yaşamına girdiğini görmekteyiz. Kilin belirli işlemlerden geçirilip biçimlendirilmesinden sonra ateşte pişirilerek sertleştirilmesiyle elde edilen kap kazağın yaşama girişinin önemi, basit bir teknolojik gelişmenin ötesinde bir anlam taşır. Bu değişim her şeyin ötesinde üretim modeline dayalı yaşamın, çiftçi-köy yaşantısının kurumsallaşmasını simgeler. MÖ 7000 – 5500 yılları arasındaki dönemi kapsayan Çanak Çömlekli Neolitik Çağ'ın sonunda avcılık artık beslenme için yaşamsal önemde olmaktan çıkar, günümüzde olduğu gibi boş zaman uğraşısı haline gelir. Bu dönemde başta buğday ve arpa olmak üzere mercimek ve baklagillerin yoğun olarak ekildiği biçildiği ve giderek bunların tür çeşidinin arttığı görülür. Tür çeşitlenmesi, bu ürünlerin doğal ortamından farklı yerlerde üretime dahil edilmesinden kaynaklanmıştır. Aynı durum, domuz, koyun, keçi ve sığır gibi dönemin evcilleşen hayvanlarının tür açısından çeşitlenmesinde de görülmektedir. Bu dönemde tarım hala kuru tarım şeklinde yapılmaktadır. Saban, döven gibi ilkel

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Fen Edebiyat Fakültesi
Tarih Bölümü
2019 / 2020 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı
TAR113 Eskiçağ Tarihi Dersi Ara Sınav (Vize) Sınavı

16/11/2019

Öğrencinin		Aldığı Puan	
Adı ve Soyadı	CEVAP ANAHTARI		
Numarası		İmzası	
<p>❖ Sınav süresi 50 dakikadır.</p> <p>❖ Birinci soru 40 puan, ikinci soru 40 puan, üçüncü soruda yer alan her bir terim 5 puan olmak üzere, genel toplam 100 puandır.</p>			

Dr. Öğr. Üyesi Okay PEKŞEN
Başarılar Dilerim...

tarımın mekanik aletleri bilinmemektedir. Yük ve binek hayvanları henüz evcilleştirilmemiştir. Tohumlamanın toprağa delikler açarak fidecilik gibi yapıldığı, hasadın çakmaktaşından orak bıçaklarıyla, un haline getirmenin de buğdayın bazalt el taşlarıyla öğütülmesiyle elde edildiği anlaşılır. **Çiftçi Köy Yaşantısının Yayılımı:** Yaklaşık 2.5 milyon yıl boyunca avcı ve toplayıcı olarak gezgin bir yaşam süren insan, yaşamının en büyük değişikliğini Neolitik Çağ'da gerçekleştirir. Değişim yalnızca beslenme şeklinde değil, düşünce sisteminde, doğal çevreyle olan ilişkide, teknolojiye de yaşanır. Toplum tüm kurumlarıyla yeniden biçimlenir. Bu canlı ve dinamik süreci basite indirgediğimizde «Neolitik Paket» olarak tanımlayabileceğimiz, yerleşik köy, çanak çömlek kullanımı, sürtme taş alet yapımı, evcil koyu, keçi, sığır ile domuz ve buğday, arpa, burçak, mercimekgiller, baklagiller, gibi ürünlerin tarımı olarak sınırlayabiliriz. MÖ 6 bin yıllarından itibaren bu Neolitik paket tümüyle ya da kısmen başka bölgelere yayılır. Günümüz uygarlığının temellerini oluşturan bu aktarım, bazı bölgelerde çiftçilerin göçü, kolonizasyonu, bazı bölgelerde yerli avcı-balıkçıların akültürasyonu, bazı bölgelerde ise bilgi ve mal aktarımı şeklinde yaşanmış, değişik coğrafyalarda farklı özellikler taşıyan «Neolitik modeller» oluşmuştur. Bu neolitik paketin aktarılmasındaki en önemli olanı, Ege ve Balkanlar üzerinden Avrupa'ya aktarımıdır. Bu doğrultuda Neolitik yaşam biçimi birkaç yüzyıl içinde Batı Avrupa'ya, Atlantik kıyılarına kadar hızla yayılmıştır. Ancak bu yaşam biçimi ile birlikte Anadolu Neolitik'inin belirleyici özelliği olan karmaşık toplum yaşamı artı ürünün artı değere dönüşmesiyle belirlenen sosyal sınıf farkları, üretimi elinde tutan yönetici sınıf batıya gitmemiştir. Bu nedenle Anadolu'dan batıya doğru gidildikçe bu karmaşık neolitik yaşamın giderek köylüleştiği ve basit çiftçilik şekline dönüştüğü görülür. Batıya doğru yayılımın ikinci bir yolu Akdeniz kıyı şeridi üzerinden gerçekleşir. Yine MÖ 6 bin yıllarından itibaren Neolitik paketin bazı birimleri kıyı ticaretiyle Akdeniz Çevresinde yayılır, Kuzey Afrika Sahilleri de dahil olmak üzere Portekiz ile birlikte Akdeniz kıyılarına ulaşır. Bu yayılım İtalya kıyılarına kadar kısmen göç ile olmuşsa da esas olarak insanların göçü değil, mal ve bilgi aktarımının ön plana çıktığı anlaşılır. Akdeniz kıyıları çevresinde çiftçi-köy yaşam biçimi yaygınlaşmaz, geleneksel balıkçı yaşam devam eder. Neolitik'in üçüncü bir yayılım şekli ise doğu ve kuzey yönündedir. İran üzerinden Orta Asya'nın güneyine Türkmenistan'a kadar çiftçi yaşam, hızlı bir yayılım gösterir. MÖ 6 bin yılının başlarından itibaren Jeytun kültürü olarak bilinen tarımcı köyler görülür

Cevap 2

- Mezopotamya toplumlarının geçim ekonomisinde koyun ve keçi beslemenin artan önemi Kalkolitik Çağ'ın belirleyici özelliklerindedir. Bu hayvanların tercih edilme nedeni diğerlerine göre marjinal ve kurak araziye daha iyi uyum sağlamalarıdır. Ekilen alanların bu dönemde artması hayvancılıkla uğraşanların nemli ve yeşil otlakların bulunduğu nehir kıyılarından uzaklaşmalarına neden oluyordu. Ayrıca koyun ve keçi, topluluk temelli bir ekonomi için yönetmesi daha kolay hayvanlardır. Bu hayvanlar mevsimden mevsime daha iyi çayırlar bulmak amacıyla gezen çobanlara rahatça ayak uydurabiliyordu. Güneybatı İran'daki Deh Luran bölgesi gibi yerler Neolitik Çağ'dan itibaren koyun ve keçide uzmanlaşmış bir ekonomiyi yansıtır. Bu durum olasılıkla bölgenin step ve yarı kurak ikliminden kaynaklanmaktadır. Diğer taraftan, Aşağı

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Fen Edebiyat Fakültesi
Tarih Bölümü
2019 / 2020 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı
TAR113 Eskiçağ Tarihi Dersi Ara Sınav (Vize) Sınavı

16/11/2019

Öğrencinin		Aldığı Puan	
Adı ve Soyadı	CEVAP ANAHTARI		
Numarası		İmzası	

❖ Sınav süresi 50 dakikadır.
❖ Birinci soru 40 puan, ikinci soru 40 puan, üçüncü soruda yer alan her bir terim 5 puan olmak üzere, genel toplam 100 puandır.

Dr. Öğr. Üyesi Okay PEKŞEN
Başarılar Dilerim...

Mezopotamya gibi bölgelerin karma bir ekonomiye sahip olduğu görülür. Bu bölgede koyun ve keçi ile birlikte yüksek miktarda domuz ve büyük baş hayvan bulunmaktadır. Bu durum uygun çevre koşullarına işaret etmekle birlikte, domuz ve büyükbaş hayvanların varlığı da eve dayalı ekonomiyi yansıtır. Benzer kurallar Yukarı Mezopotamya ve Güneydoğu Anadolu için de geçerlidir. Bu bölgelerdeki yaylalar, kuzeyde tepelikler ve çıplak dağlarla, güneyde nehir boyunca uzanan dar verimli arazilerle çevrilidir. Toros dağ sıraları bölgeyi coğrafi ve kültürel olarak ayırır. Ancak nehir vadileri ve kolları iletişimi sağlamada önemli rol oynar. Halaf döneminden beri keçi ve koyunun önemi dağ sırasının kuzey ve güneyindeki bölgelerin belirgin özelliğini oluşturur. Uzun bir evcilleştirme ve kullanım tarihi olan domuz ve büyükbaş hayvanlar Yukarı Mezopotamya ve Güneydoğu Anadolu topluluklarının ekonomileri için önemli diğer iki hayvanı oluşturur. Torosların kuzeyindeki yaylalarla bu dağların güneyindekiler arasında aynı ekonomik yaşam biçiminin olmadığı görülür. Mezopotamya'nın iletişimini sağlayan iki nehre rağmen, bu iki bölge de farklı çevre koşullarına ayak uydurmak zorundaydı. Aradaki ana ayırım otlakların nehir havzalarından uzaklığıdır. Torosların kuzeyinde birçok kolu olan sulama havzaları ve daha fazla yağış miktarının sağladığı büyük otlaklar varken; güneydeki otlak alanları nehir çevresiyle sınırlı ve azdır. Bu fark kuzeyde koyun ve keçinin yanında büyükbaş hayvanın da yetiştirilme şansının daha iyi olduğunu gösterir. Güneyde ise, yağış azdır ve mevsimlik olduğu için ekilmeyen alanlarda koyun ve keçinin yanında ceylan ve yabaneşegi için uygun iklim koşulları bulunmaktadır. Büyükbaş hayvanların ekonomide fazla yer tutamayacağı yerlerde domuz önem kazanır. Bunun nedeni olarak domuzların otlağa ihtiyacı olmamaları ve köy kenarındaki küçük çöplük alanlarında yaşayabilmeleri gösterilebilir. Bu yüzden Kalkolitik Çağ'da Torosların kuzey ve güneyinde yaşayan topluluklar arasında önemli bir ayırım ortaya çıkar. Son Kalkolitik Çağ'da, MÖ 3 bin 700 – 3 bin 400 yıllarında kolaylıkla gözlemlenebilen bu durum keçi ve koyunun sürekli varlığının yanında, kuzeyde büyükbaş hayvanların, güneyde ise domuzların varlığıyla somutlaşır. Son Kalkolitik Çağ'ın daha ileri aşamalarında, Mezopotamya'da Geç Uruk Devri'ne denk gelen ve Yukarı Mezopotamya ile Doğu Anadolu'da Uruk etkisinin görüldüğü dönemde, her şeyin güçlü bir şekilde değiştiği görülür. Hem Torosların kuzeyinde hem de güneyinde merkezi politik ve ekonomik sistemin getirdiği ekonomik faaliyetlerinin de merkezileşme yolunda gitmesi, bunların seçkin sınıf ile merkezi kurumlar tarafından denetlenmeye başlanması bu değişimin nedenidir. Bunun sonucu olarak da koyun ve keçi gütmek daha büyük bir önem kazanır. Bu hayvanların sürüleri büyükbaş hayvanlardan ve domuzlardan daha kolay hareket edebiliyordu. Bundan daha da önemlisi keçi ve özellikle koyun, Uruk sistemini belirleyen merkezi kurumlar tarafından daha kolay yönetilebilir, denetlenebilir ve değiş tokuşu yapılabilir hayvanlardı. Koyunların bol olması olasılıkla bu hayvanın süt ve yün gibi ikincil ürünlerinin varlığına da bağlıydı. Yukarıda da belirtildiği gibi, domuzlar merkezi bir üretim ve dağıtım sistemi için elverişli hayvanlar değillerdi. Koyun ve keçinin inanılmaz sayıdaki varlığı, diğer iki evcil hayvanla karşılaştırıldığında, Geç Uruk döneminde, Aşağı Mezopotamya'nın ekonomik ve politik sisteminin Yukarı Mezopotamya'ya ne kadar başarılı bir şekilde ulaştığını gösterir. Uruk sisteminin çökmesine rağmen bu yeni tür hayvancılık örgütlenmesi değişmez ve bütün İlk Tunç Çağı boyunca da fazla değişmeden kalır. Bu, olasılıkla sistemin bütün parçalarının politik ve ekonomik değişikliklere verdiği cevap için geçen sürenin bir yansımasıdır. Değişiklikler taşraya daha yavaş ulaştığı gibi

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Fen Edebiyat Fakültesi
Tarih Bölümü
2019 / 2020 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı
TAR113 Eskiçağ Tarihi Dersi Ara Sınav (Vize) Sınavı

16/11/2019

Öğrencinin		Aldığı Puan	
Adı ve Soyadı	<i>CEVAP ANAHTARI</i>		
Numarası		İmzası	

❖ Sınav süresi 50 dakikadır.
❖ Birinci soru 40 puan, ikinci soru 40 puan, üçüncü soruda yer alan her bir terim 5 puan olmak üzere, genel toplam 100 puandır.

Dr. Öğr. Üyesi Okay PEKŞEN
Başarılar Dilerim...

özellikle sosyal ve ekonomik yapıları güçlü topluluklar örgütlenme tarzlarını korumaya devam etmişlerdir. Toplulukları kalıcı olarak etkileyen gelişmeler için koyun ve keçi her zaman pastoral ekonomilerin temeli olarak kalır. İlk Tunç Çağ'ın sonunda ise, Torosların güneyindeki yerleşmeler ikinci bir kentleşme sürecine gireceklerdir ve bu yüzden toplulukların ekonomilerinde koyun ve keçi yeniden merkezi bir konuma yerleşecektir.

Cevap 3

Epipaleolitik: Mezolitik Dönemde Anadolu'nun güneydoğusu ve Mezopotamya bölgesinde dünyanın diğer bölgelerindeki Mezolitik kültürlerden farklı bir kültürel gelişim izlenir. Bu farklı kültürel gelişimi dünyanın diğer bölgelerindeki Mezolitik kültürlerden ayırt edebilmek için Epipaleolitik Kültürler tanımlaması kullanılır.

Akeramik Neolitik: Çanak Çömleksiz Neolitik Dönemde Anadolu'nun Orta Anadolu bölgesinde dünyanın diğer bölgelerindeki Neolitik kültürlerden farklı bir kültürel gelişim izlenir. Bu farklı kültürel gelişimi dünyanın diğer bölgelerindeki Neolitik kültürlerden ayırt edebilmek için Akeramik Neolitik Kültürler tanımlaması kullanılır.

Hoker Yöntemi: Bir ölü gömme yöntemi olup ölünün anne karnındaki cenin pozisyonunda gömülme işlemine verilen addır.

Bulla: Tunç döneminden itibaren yürütülen ticari faaliyetlerde bir ticari ürünün uzak bölgelere nakli sırasında ortaya çıkabilecek hırsızlık olaylarını engellemeye ve ticari faaliyet sonrasındaki hesaplaşmaya yönelik geliştirilmiş bir sistemdir. Ticari malın içerisine konulduğu kabın ağzına yerleştirilen bir kil topanının üzerine mühür basılarak onaylanması esasına dayanır. Günümüzde kullanılan gümrükleme işleminin ilk örneği olarak kabul edilebilir.